

DENET SİRKÜLER
Vergi

For the latest from BDO Turkey, follow us

Sirküler Tarihi : 13.12.2024
Sirküler No : 2024/095

**2023 TAKVİM YILI GELİR/KURUMLAR VERGİSİ
BEYANNAMESİNDE AR-GE/TASARIM İNDİRİMİ İLE
TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ KANUNUNA EKLENEN EK 3 ÜNCÜ
MADDEYLE, ANILAN KANUNLAR KAPSAMINDA AR-GE İNDİRİMİ VE/VEYA
İSTİSNA KAZANÇ ELDE EDENLERE YÖNELİK FON AYIRMA VE BAZI MENKUL
KIYMETLERE YATIRIM YAPMA ZORUNLULUĞU GETİRİLMİŞTİR. SÖZ KONUSU
ZORUNLULUĞA İLİŞKİN AÇIKLAMALARIMIZ [2022/029](#) SAYILI
SİRKÜLERİMİZDE YAPILMIŞTIR.**

Bilindiği gibi 7263 sayılı Kanunla, 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesine eklenen 14 üncü fıkra ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa eklenen ek 3 üncü maddeyle, anılan Kanunlar kapsamında Ar-Ge indirimi ve/veya istisna kazanç elde edenlere yönelik fon ayırma ve bazı menkul kıymetlere yatırım yapma zorunluluğu getirilmiştir. Söz konusu zorunluluğa ilişkin açıklamalarımız [2022/029](#) sayılı Sirkülerimizde yapılmıştır.

16.12.2023 tarihli ve 32401 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7953 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla, bu düzenlemelerde yer alan oran ve tutarlar 1.1.2024 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere aşağıdaki şekilde yeniden belirlenmiştir:

- Yıllık beyanname üzerinden yararlanılan en az indirim/istisna tutarı 1.000.000 TL’den 2.000.000 TL’ye artırılmıştır,
- Bu tutar üzerinden pasifte geçici bir hesaba aktarılacak tutar %2’den %3’e yükseltilmiştir,
- Yıllık bazda aktarılması gereken tutar yükümlülüğünün sınırı 20.000.000 TL’den 100.000.000 TL’ye çıkarılmıştır.

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited’in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıнын bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıнын toplam gelirleri 2023 yılında 14 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 166’dan fazla ülkede bulunan 1.776 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 115.661 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Bu düzenlemeler gereğince, 2023 takvim yılı gelir/kurumlar vergisi beyannamesinde Ar-Ge ve tasarım indirimi ile teknopark kazanç istisnasından yararlananların 31.12.2024 tarihine kadar yerine getirilmesi gereken fon ayırma ve bazı menkul kıymetlere yatırım yapma yükümlülüğüne ilişkin hatırlatma yapmak amacıyla işbu Sirkülerimiz hazırlanmıştır¹.

1. YÜKÜMLÜLÜK KAPSAMINDA OLANLAR

- 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında **2023 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde yararlanan Ar-Ge indirimi ve/veya tasarım indirimi tutarı 2.000.000.- TL ve üzerinde olan kurumlar vergisi mükellefleri**
- 4691 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi kapsamında **2023 yılı gelir/kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden istisna edilen kazançları 2.000.000.- TL ve üzerinde olan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri**

bu yükümlülük kapsamındadır.

2023 yılı gelir/kurumlar vergisi beyannamesinde yararlanan indirim veya istisna tutarı 2.000.000.- TL'nin altında olanlar için aşağıda belirttiğimiz kapsamda fona alma ve belli menkul kıymetlere yatırım yapma yükümlülüğü söz konusu değildir. Bu 2.000.000.- TL sınır, indirim ve istisna kazançlar için ayrı ayrı dikkate alınacaktır. Bununla birlikte, ilgili beyannamede Ar-Ge indirimi ve tasarım indiriminden aynı anda yararlanan mükellefler için bunların toplamına bakılacaktır.

Kazanç yetersizliği sebebiyle kurumlar vergisi beyannamesinde indirim konusu yapılamayan Ar-Ge/tasarım indirimi için, kazançın bulunduğu ve ilgili tutarın indirim yapıldığı dönem için yatırım yükümlülüğü doğacaktır.

4691 sayılı Kanun kapsamında kazanç istisnası ise, zarar olsa dahi dikkate alınan bir istisna olduğundan, mali zararlar sonuçlanmış olsa dahi, bu istisnanın beyannamede gösterildiği dönem için bu yükümlülük ortaya çıkacaktır.

2. YÜKÜMLÜLÜK KAPSAMINDA YAPILMASI GEREKENLER

İlgili yasal düzenlemelerde yükümlülük kapsamında olanlar için 2 ayrı zorunluluk öngörülmüştür:

- a) **2023 yılı gelir/kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarihte, ilgili beyannamede yararlandıkları indirim/istisna tutarının %3'ü kadar bir tutarın 2023 yılı ticari kar/zarar tutarı üzerinden pasifte bu amaçla oluşturulan özel bir fona aktarılması (Bu kapsamda aktarılması gereken tutar yükümlülüğü, yıllık bazda 100.000.000.- TL ile sınırlıdır),**

¹ İşbu Sirkülerimizdeki açıklamalarımız hesap dönemi takvim yılı olan gelir/kurumlar vergisi mükellefleri özelinde yapılmıştır. Özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerin 2024 yılı içerisinde sona eren özel hesap dönemlerine ilişkin gelir/kurumlar vergisi beyannamesinde yararlandıkları indirim/istisnalar için işbu Sirkülerimizde değinilen yatırım yapma yükümlülüğünün, İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 09.06.2022 tarihli ve 310885 sayılı özelgeye dayanarak, bu kapsamda oluşturulan fonun ayrıldığı özel hesap döneminin sonuna kadar yerine getirilebilmesinin mümkün olduğunu düşünüyoruz.

- b) **Fon hesabının oluştuğu yılın sonuna kadar**, en az fona ayrılan kadar bir tutarda, Türkiye’de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ya da 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimcilere sermaye olarak konulması.

İlgili yükümlülüğe uyum için, bu zorunluluklardan her ikisinin de yerine getirilmesi şarttır.

Bu zorunluluklardan ilkinin 2023 yılı gelir/kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarihte yerine getirilmesi gerekmektedir. **Diđer zorunluluğun ise, fona alma işleminin 2024 yılında yapıldığından, en geç 31.12.2024 tarihine kadar yerine getirilmesi gerekmektedir.**

İlk zorunluluğu yerine getirmeyenlerin, yükümlülüğe uyum imkanını zaten kaybetmiş olduklarından, ayrıca ikinci zorunluluğu yerine getirmelerine gerek olmayacaktır.

3. YÜKÜMLÜLÜĐÜN YERİNE GETİRİLMEMESİNİN MÜEYYİDESİ

Yukarıda belirttiğimiz zorunluluklara uyulmaması halinde; ilgili kanunlar kapsamında yıllık beyannamede yararlanılan indirim veya istisna tutarının %20’si, ilgili yılda yararlanılan Ar-Ge/tasarım indirimine veya teknoloji geliştirme bölgeleri kazanç istisnasına konu edilemeyecektir. Bu tutar nedeniyle zamanında alınmayan vergiler vergi ziyayı cezası uygulanmaksızın tarh edilir.

Örneğin, 2023 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde 10.000.000.-TL tutarında Ar-Ge indiriminden yararlanan bir mükellef, düzenleme kapsamındaki zorunluluklarını yerine getirmez ise, bu tutarın %20’sine tekabül eden 2.000.000.- TL için ilgili beyannamede bu indirimden yararlanamayacaktır. Bu nedenle, ilgili beyannamede düzeltme yapmak ve ortaya çıkması halinde fark vergiyi vergi ziyayı olmaksızın gecikme faiziyle ödemek zorunda kalacaktır.

Yukarıda yaptığımız özet hatırlatmalar çerçevesinde; yükümlülük kapsamında olanların bu müeyyideyle karşılaşmamaları için, **31.12.2024 tarihine kadar**, bu amaçla oluşturdukları fon tutarında;

- **Türkiye’de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu payları satın almaları, veya**
- **Girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ya da 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimcilere sermaye koymaları**

gerektiđi hususunu hatırlatmak isteriz.

Saygılarımızla.